

REACTIE IVN OP EN VERBETEROORSTELLEN BIJ DE ONTWERP OMGEVINGSVISIE HEEZE-LEENDE

Verbeteroorstellen in groen

1 het perspectief betreft: paragraaf 1.1, 1.2

Veranderingen gaan steeds sneller. Ook de noodzaak om in actie te komen wordt steeds urgenter. Dat betreft ook de achteruitgang van de natuur en de kwaliteit van onze leefomgeving. Daarom is het goed dat er, zoals in het eerdere concept, niet langer gestreefd wordt naar behoud van de situatie, maar naar verbetering. We vinden alleen 2040 als streefdatum voor de realisatie van deze visie wel erg ver weg. In de visie wordt bij tal van ambities telkens gesteld dat die in 2040 gerealiseerd zijn. Maar er staat ook in de inleiding, paragraaf 1.1: “Wij zien de omgevingsvisie als vliegwiel om de *eerste stappen richting de toekomst* te zetten en de vervolgstappen duidelijk te maken.”

Ook paragraaf 1.2: “De omgevingsvisie beschrijft de kwaliteit van de leefomgeving en *de voorgenomen ontwikkelingsrichting*, door ons verwoord als: wij willen, wij streven naar, wij pleiten voor, et cetera.” Het is duidelijk dat de visie op de toekomst gericht is, maar maak de uitgesproken ambities minder vrijblijvend. Want 18 jaar verder is wel erg ver weg. Een looptijd tot 2030 zou realistischer zijn.

- 1.1** **Neem in de omgevingsvisie op**
- dat deze visie enerzijds een toekomstbeeld schetst, maar
 - dat deze visie anderzijds vanaf heden richtinggevend is voor besluitvorming door de gemeente en handelen vanuit de gemeente.

2 verminderen van overlast, risico's en emissies betreft paragraaf 3.4

Bij de opgaven van paragraaf 3.4 wordt aangegeven dat men de overlast en veiligheidsrisico's van zwaar transport en geluids- en stankoverlast van bedrijvigheid en agrarische activiteiten wil verminderen en dat men ook de stikstofdeposities wil verminderen. Maar we missen de kijk op een concrete aanpak van het terugdringen van de emissies die de depositie en overlast veroorzaken.

- 2.1** **Wij pleiten ervoor om, net als 90 andere gemeenten in ons land, als eerste stap te beginnen met de ondertekening door de gemeente Heeze-Leende van het Schone Lucht Akkoord en daarmee structureel werk te maken van de permanente verbetering van onze luchtkwaliteit en dat ook op te nemen in deze omgevingsvisie.**

Het rijk faciliteert dat met een extra fonds.

<https://www.schoneluchtakkoord.nl/schone-lucht-akkoord/deelnemers/>

Vergeleken daarmee biedt de omgevingsvisie van de provincie meer duidelijkheid op dit aspect door in haar visie een concreet handelingsperspectief te benoemen:

“Wat gaan we in ieder geval doen?”

[...] *We stimuleren agrarisch gebruik dat een bijdrage levert aan meer biodiversiteit met specifieke aandacht voor agrarisch natuurbeheer of meer natuurinclusieve vormen van landbouw. **We zetten maximaal in op het terugdringen van de emissies van stikstof, fosfaat en overige stoffen die ten koste gaan van de kwaliteit van de natuurgebieden. We stimuleren innovaties waardoor er minder emissies naar de lucht optreden vanuit bedrijfsgebouwen, bemeste percelen en verkeer. Dit draagt aanzienlijk bij aan een verbetering van de luchtkwaliteit in stad en land, het tegengaan van geurhinder en het verminderen van neerslag van stoffen in natuurgebieden.*** (pag. 49 POVI)

Ook in het **Regionaal streefbeeld van ons landelijk gebied**, van de **Metropool Regio Eindhoven MRE** wordt het terugdringen van emissies nadrukkelijk benoemd, als een van de ‘richtinggevende uitspraken’ waarin de gewenste ontwikkelingsrichting van de 21 samenwerkend gemeenten beschreven wordt.

- *We streven naar **minder geur, fijnstof, stikstof, ammoniak, ziektekiemen, uitspoeling van nutriënten en bestrijdingsmiddelen** ten behoeve van landschapsontwikkeling en gezondheid en we werken aan een gezonde bodem, verbetering van de water- en luchtkwaliteit en een grotere biodiversiteit.*

In de ontwerp omgevingsvisie van Heeze-Leende wordt het streven naar vermindering van overlast en emissies wel genoemd in de paragraaf **3.4 Milieu, veiligheid en gezondheid**, maar het blijft onduidelijk op welke wijze en in hoeverre de daad bij het woord gevoegd zal worden.

Verderop wordt bij duurzaamheid (paragraaf 5.3.3) het terugdringen van emissies al afgezwakt omschreven als “het streven naar **het beperken van** schadelijke milieu- en gezondheidseffecten van de intensieve veehouderij”, waarbij schadelijke effecten dus op voorhand al wel ingecalculeerd worden.

In hoofdstuk 6 over het landelijk gebied is het actief terugdringen van emissies geen op zichzelf staand doel meer, maar komt het terug als één van de voorwaarden om toch schaalvergroting of grootschalige nieuwvestiging van agrarische bedrijven in het landelijk gebied (pag.51) toe te staan. Deze tolerantie voor overlast door emissies is ook af te lezen aan het milieumengpaneel voor het landelijk gebied (figuur 6.1.2) waar vrijwel over de hele breedte de laagste normering van alle gebieden wordt neergezet.

2.2 Wij pleiten ervoor dat de gemeente daadwerkelijk maximaal inzet op het substantieel terugdringen van de overlast van geur en andere emissies en daarbij concrete streefnormen hanteert van bijvoorbeeld maximaal 5 odeur voor geur, rekening houdt met de cumulatie van overlast vanuit diverse bronnen, rekening houdt met de afstand tot omwonenden en kwetsbare natuur.

2.3 Wij vinden dat er, gezien de inzet op natuurinclusieve bedrijfsvoering en grondgebonden circulaire landbouw, wel ruimte moet zijn voor areaalvergroting met het oog op extensivering, maar niet voor verhoging van de plaatselijke veedichtheid door intensivering of schaalvergroting. Neem dit op in de omgevingsvisie, dat biedt duidelijkheid.

Dezelfde tolerantie treffen we in dit ontwerp aan ten aanzien van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. In paragraaf 5.3.3. **Duurzaam en toekomstbestendig**, wordt in het kader van het bevorderen van bodem en waterkwaliteit ingezet op reduceren van gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Verderop in paragraaf 6.5.2. komt “een bijdrage leveren aan het reduceren

van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen” alleen aan de orde als één van de voorwaarden voor uitbreiding.

In dezelfde alinea wordt gesteld dat “grote krattenvelden voor het opkweken van planten” hier niet passen. Maar een algemene regel met concrete criteria wat wel en niet wenselijk is, ontbreekt. In het kader van het terugdringen van de stikstofemissie op natuurgebieden zal, zeker in onze gemeente met veel kwetsbare natuur, het aantal veehouderijen afnemen. Het risico bestaat dat intensieve plantentelers op de vrijkomende gronden lelies en andere gewassen gaan telen, waarbij veel chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt worden, waardoor het milieu zwaar belast zal worden en we ecologisch van de wal in de sloot raken.

2.4 Pas ook beleidsmatig het voorzorgsbeginsel toe en neem concrete criteria op in de visie waarmee intensief gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en toepassing van andere methoden die substantieel nadelige effecten hebben op de kwaliteit van bodem, water en lucht op voorhand voorkomen wordt.

3 de houdbaarheidsdatum **betreft: hoofdstuk 4, paragraaf 7.3, 7.4**

Goed dat de ontwerp-omgevingsvisie van de gemeente is ingebed in de landelijke, provinciale en regionale omgevingsvisies. Het is van groot belang voor samenhangend beleid om dit principe vast te houden. De NOVI, de nationale omgevingsvisie, wordt binnenkort bijgesteld. Het programma NOVEX, met de gebiedsgerichte aanpak en het programma ‘Mooi Nederland’ vormen de basis daarvoor, zoals is aangekondigd. Het is van belang de omgevingsvisie, waar relevant, aansluitend dan ook te actualiseren.

Ook binnen de regio zullen zich nieuwe ontwikkelingen voordoen. Bovendien zal ook binnen de gemeente nieuw beleid ontwikkeld of aangescherpt worden dat in de omgevingsvisie ingebed moet worden om het integrale karakter en de interne samenhang van de omgevingsvisie te waarborgen. En de ervaringen met de uitwerking van de omgevingsvisie tot een omgevingsplan, zullen omgekeerd ook leiden tot nuancering en bijstelling van de visie, zoals ook aangegeven wordt in paragraaf 7.4.

3.1 Houd om het integrale karakter van de omgevingsvisie en de interne samenhang van beleid te waarborgen de mogelijkheid open om zeker in de beginfase de omgevingsvisie voortdurend te actualiseren en aan te passen aan herziene landelijke, provinciale, regionale beleidskaders en nieuwe interne ontwikkelingen en inzichten.

3.2 Overweeg om de actualisatie pragmatisch werkbaar te maken door alle tussentijdse aanpassingen van de omgevingsvisie direct op te nemen in een ‘programma’. Publiceer dit programma als voorloper van een bijgestelde versie van de visie op de website. Leg deze actualisatie van de visie bijvoorbeeld een keer per jaar als een nieuwe versie ter inzage en agendeer deze dan voor formele vaststelling door de raad.

4 bodem en water als rode draad **Hoofdstuk 6**

Binnen het beleidskader van rijk, provincie en regio is het van belang er rekening mee te houden dat het Rijk heeft aangekondigd om de zeggenschap over de ruimtelijke ordening van ons land meer naar zich toe te trekken. Dat zal, omdat wij als gemeente midden tussen natuurgebieden liggen, voorspelbaar consequenties hebben voor de eigen beleidslijnen rond de transitie van het landelijk gebied en herstel en versterking van de natuur. Versterking van bodem en water vormen nu al een rode draad in het rijksbeleid.

- 4.1** Neem het belang van de kwaliteit van bodem en water, en waar nodig ook het herstel van de beoogde kwaliteit daarvan, op als factor die een belangrijke rol speelt bij beleidsafwegingen. Neem dat belang expliciet op in de visie en hanteer het ook als uitgangspunt in het al aangekondigde programma voor transitie van het landelijk gebied.
- 4.2** Vertaal dit belang naar toekenning van een maximale waarde voor de kwaliteit van bodem en water in het milieumengpaneel van alle gebieden

5 de zwevende ambities

Hoofdstuk 6

De algemene ambitie in deze ontwerp omgevingsvisie wordt getypeerd als inzet op reparatie van tekorten ontstaan in het verleden en behoud en waar mogelijk verbetering van bestaande kwaliteiten (pag. 35). De ambitie is echter niet écht ambitieus, en de ambities liggen, zoals eerder gemeld met 2040 als streefdatum, wel erg ver weg. Bovendien zijn de ambities zwevend. Want in deze visie worden nauwelijks concrete criteria benoemd die richtinggevend zijn bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie tot een omgevingsplan.

In paragraaf 6.1 **Gebiedsgericht werken** wordt gesteld dat het uitgangspunt is om per gebied concrete doelstellingen te formuleren, waarbij -indien dat nodig is- aanvullend criteria gehanteerd

- worden om aan te geven hoe de afweging gemaakt wordt om bestaande activiteiten te stimuleren, te bevriezen, bij te sturen of af te bouwen;
- nieuwe activiteiten (na toetsing vooraf) te verwelkomen óf in heroverweging te geven.

Met de spinnenwebben echter wordt een **“relatieve zwaarte”** aangegeven (pag. 64). Dit betekent dat **“iets zwaarder weegt dan gemiddeld in de andere gebieden”**. Maar een dergelijk relatief afwegingskader biedt nauwelijks houvast. Niet voor een initiatiefnemer die iets van plan is. Niet voor de omwonenden en al evenmin voor de raad die een beslissing moet nemen. Het is zoiets als de meten met een duimstok zonder cijfers.

Daar komt nog bij dat de ambitie **“een globale indicatie is voor het hele deelgebied. Op specifieke locaties kunnen we in het omgevingsplan alsnog andere normen hanteren, als de situatie daar om vraagt”** (pag. 64). Dat betekent in onze ogen dat de ambitie ook nog eens rekbaar is als dat zo uitkomt.

Op pag. 88 echter staat de doelstelling van het bieden van een beleidskader met criteria in de omgevingsvisie helder geformuleerd:

De omgevingsvisie stelt kaders en criteria voor alle ruimtelijke ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving op. Deze worden vervolgens (waar dit mogelijk en wenselijk is) uitgewerkt in normen en juridische regelingen in het omgevingsplan. Op deze manier wordt aan de voorkant duidelijkheid geboden aan initiatiefnemers die een activiteit willen ondernemen.

We missen echter, buiten de ‘relatieve’ prioritering van de ambities, heldere kaders en criteria die aan de voorkant aan initiatiefnemers deze duidelijkheid bieden. En dat terwijl in paragraaf 7.4 wel gesteld wordt dat het voor de aansturing van belang is dat de elementen uit het afwegingskader gekoppeld worden aan meetbare indicatoren met het oog op monitoring en evaluatie.

- 5.1** Neem concrete criteria op die van belang zijn bij de afweging voor een gebied in de omgevingsvisie. Dat geeft alle betrokken partijen houvast en biedt aan de voorkant duidelijkheid over mogelijkheden en onmogelijkheden in een gebied. De uitwerking van de criteria tot concrete normen komt daarna aan de orde in het omgevingsplan

Bovendien zijn de ambities in deze visie soms neergezet voor een combinatie van meer dan één omgevingswaarde, zoals bijvoorbeeld de ambitie die geldt voor zowel ‘gezondheid’ als voor ‘veiligheid’. In andere gevallen wordt een omgevingswaarde op een ander niveau omschreven in het milieumengpaneel, zoals bijvoorbeeld bij de kwaliteit van lucht.

In de Omgevingswet is voor beleidsterreinen die van belang zijn voor de leefomgeving het begrip omgevingswaarde geïntroduceerd. Een omgevingswaarde bepaalt voor zo’n terrein de gewenste kwaliteit en de toelaatbare belasting in concrete eenheden of in objectieve termen (Omgevingswet art.29).

Omgevingswaarden worden vastgesteld met het oog op het waarborgen van de veiligheid, het beschermen van de gezondheid, het beschermen van het milieu en het beheer van natuurlijke hulpbronnen. Er worden onder meer omgevingswaarden vastgesteld voor de kwaliteit van lucht, oppervlaktewater en grondwater. (Omgevingswet art. 2.15). Een gemeente mag zelf aanvullende omgevingswaarden stellen.

- 5.2** Hanteer in plaats van ambities, aansluitend bij de terminologie van het Rijk, het begrip omgevingswaarden. En zet bij de beschrijving van de gewenste kwaliteit in op enkelvoudige terreinen, zoals gezondheid, lucht, veiligheid in plaats van op combinaties van meerdere terreinen, waardoor onduidelijk is voor welk terrein de ambitie geldt.

6 het milieumengpaneel

Hoofdstuk 6

Met de introductie van het milieumengpaneel wordt er ruimte geschapen voor een variabel normenstelsel. Bovenop de relatieve ruimte van de ambities in de spinnenwebben, wordt hiermee voor een aantal waarden of aspecten daarvan nog een tweede variatie naar onder of naar boven mogelijk gemaakt. Maar deze waarden zijn ook relatief (pag. 64) en bieden dus evenmin een concreet houvast.

- 6.1** Om de algemene ambitie van deze visie - te weten reparatie van eerdere tekorten en behoud of verbetering van bestaande kwaliteiten – goed te kunnen plaatsen, pleiten wij voor opname van een objectieve harde ondergrens in de mengpanelen en een concrete streefnorm voor de bovengrens.

In het milieumengpaneel zijn alle schuifjes gepositioneerd boven de ondergrens “de basis op orde”. Maar we weten niet wat dat concreet inhoudt – want nu is in een aantal gebieden ons inziens de basis niet op orde - en het is ook niet duidelijk of wanneer dit resultaat bereikt wordt.

- 6.2** Zet de standaardwaarden van het Rijk als ijkpunt in het milieumengpaneel en geef dan aan hoe hoog of hoe laag de eigen ambitie is ten opzichte van deze waarde, en geef daarbij aan wanneer je dit resultaat voor een gebied wilt bereiken.

7 meer vraagtekens bij de invulling van afwegingskader/normenkader

par. 5.2.3

We hebben echter meer en forse vraagtekens bij de combinatie van spinnenwebben en mengpanelen en de invulling daarvan. We hebben geconstateerd dat er op veel gebieden verschillen zijn in de invulling van het variabel normenkader tussen het laatste concept van de omgevingsvisie en het huidige ontwerp, waar in de toelichting geen verklaring voor te vinden is. Maar momenteel ligt enkel dit ontwerp ter inzage, met ook daarin een aantal onbegrijpelijke positioneringen van ambities en streefnormen in het milieumengpaneel, die ons inziens soms onverenigbaar zijn.

Zo begrijpen we bijvoorbeeld niet waarom de ambitie voor “duurzaam en toekomstbestendig” in de **natuurgebieden** op 4 van 5 staat en in het **landelijk gebied** op 5 van 5. En dat terwijl in het milieumengpaneel er in het landelijk buitengebied voor vrijwel alle aspecten een lagere streefnorm wordt gehanteerd dan in de natuurgebieden en beekdalen. Maar er zijn veel meer vraagtekens bij de positionering van de waarden in de spinnenwebben en de schuifjes in het normenkader. Het zou te ver voeren daar hierop in te gaan.

7.1 We pleiten ervoor dat een dergelijk normenkader, indien de raad voor deze dubbele systematiek kiest, samen met het milieumengpaneel opgesteld wordt op advies van betrokken partijen aan de Omgevingstafel op basis van concrete data uit een actuele nulmeting en vervolgens voorgelegd wordt aan de raad voor bespreking en besluitvorming.

Bij de ambities waarvan de relatieve waarde grafisch weergegeven wordt in spinnenwebben is **de veilige en gezonde leefomgeving** één van de aspecten. Eerder is in par. 5.2.3 het uitgangspunt voor wat het ‘streven naar betere gezondheid’ betreft omschreven als

“We streven ernaar om overlast en milieu- en gezondheidsschade als gevolg van geluidshinder, verminderde luchtkwaliteit, geurhinder, verminderde bodem- en waterkwaliteit en externe (on)veiligheid zo veel mogelijk te voorkomen. We onderzoeken mogelijke maatregelen en zetten die waar nodig in om bestaande overlast en risico’s voor gezondheid en veiligheid in te dammen en tot verbetering van de gezondheidssituatie te komen. We willen geen (nieuwe) activiteiten die nieuwe overlast en risico’s voor veiligheid, gezondheid en welbevinden met zich mee kunnen brengen. We monitoren de milieu- en gezondheidseffecten, zodat we de juiste maatregelen kunnen nemen.” Pag. 54

Op basis van deze uitgangspunten zou je verwachten dat in alle gebieden op de maximale ambitie is ingezet voor het aspect veiligheid en gezondheid in de spinnenwebben. Dat is echter slecht in twee van de vijf gebieden het geval, nl. in de kleine dorpskernen en in de natuurgebieden. Bij ‘bedrijvigheid en verbindingen’ en voor ‘het landelijk gebied’ wordt slecht ingezet op respectievelijk 2 en 3 op een schaal van 5.

Deze positionering weerspiegelt eerder het idee dat de spinnenwebben een afspiegeling zijn van de matige kwaliteit in de huidige situatie, dan dat zij een weergave zijn van de ambitie voor de toekomst zoals die spreekt uit de tekst van de uitgangspunten hierboven.

Dat idee wordt nog versterkt doordat in het milieumengpaneel voor een aantal omgevingswaarden die van invloed zijn op gezondheid, welbevinden en overlast de relatieve streefwaarden verhoogd of verlaagd kunnen worden. Het gaat daarbij om aspecten als **lucht, geluid en geur**. En met name in het mengpaneel voor het landelijk gebied zien we dat daar ook de streefnormen aan de lage kant zijn gezet.

Verderop wordt in hoofdstuk 7.3 gesteld dat de Omgevingswet de mogelijkheid biedt aan gemeenten om in het omgevingsplan aanvullende ‘omgevingswaarden’ vast te leggen of juist af te wijken van een omgevingswaarde van het Rijk, zoals ten aanzien van de uitstoot van schadelijke stoffen, de productie van geluid of andere vormen van hinder of mogelijke overlast. (pag. 88)

Maar die afwijking mag volgens het Informatiepunt Leefomgeving alleen een positieve afwijking naar boven toe zijn waar het gaat om de omgevingswaarden voor de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater en voor de luchtkwaliteit. Een afwijkende omgevingswaarde mag alleen strenger zijn dan de Europese normen die hiervoor van kracht zijn.

<https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingswaarde/afwijkende/>

De ontwerp omgevingsvisie van Heeze-Leende geeft een onduidelijk en bovendien vertekend beeld door via de spinnenwebben, mengpanelen en begeleidende teksten te communiceren dat er relatieve variatiemogelijkheden naar onder en naar boven zijn, waar ook nog eens van afgeweken kan worden, en dat de gemeente ervoor gekozen heeft om bepaalde waarden naar boven toe bij te stellen terwijl dat geen keuze is maar een verplichting, als men al wil afwijken.

7.2 We vinden het van essentieel belang dat omgevingswaarden, beschreven en weergegeven als ambitie en/of als normenkader in het milieumengpaneel in één enkelvoudige heldere systematiek worden uitgedrukt.

Als dat kwantitatief kan, dan *“in meetbare of berekenbare eenheden of anderszins in objectieve termen”* zoals in de Omgevingswet in artikel 2.9 lid 3 wordt vereist voor omgevingswaarden. Waar het lastig is een kwantitatief kader te hanteren, formuleer dan een kwalitatief kader met heldere maatstaven als criteria die aangeven waarop gelet wordt bij de beoordeling en toetsing. De daarbij behorende normen komen in de uitwerking van omgevingsvisie tot omgevingsplan aan de orde.

7.3 Daarbij is het van belang glashelder te zijn welke omgevingswaarden door het rijk of de provincie voorgeschreven worden, voor bijvoorbeeld lucht, water en bepaalde soorten geluidsoverlast, welke vrijheden er zijn voor de gemeente en welke inzet daarbij hoort: een inspanningsverplichting of een resultaatsverplichting, voor welke gebieden die geldt en binnen welke termijn die verplichting geleverd moet zijn.

In paragraaf 4.3 **Reflectie (boven)regionale visies** wordt gemeld dat aansluitend op het toekomstbeeld uit de NOVI, POVI en de MRE er door de gemeente Heeze-Leende **een brede reeks aan criteria** bij ruimtelijke ontwikkelingen gehanteerd wordt, waarbij het initiatief kansrijker is naarmate er een goede balans is tussen bescherming en benutting van het gebied en het een grotere bijdrage levert aan de realisatie van onze doelstellingen – zie hoofdstuk 5 en 6. (Pag. 32)

De brede reeks criteria die gehanteerd wordt kunnen wij echter niet vinden.

8 Balans bescherming en benutting **paragraaf 1,2, 3.7, 4.2.3, 5.2.3 hoofdstuk 6**

De gemeente Heeze-Leende profileert zich als een gemeente waar natuur en natuurbeleving belangrijk zijn. Dat mag ons inziens echter niet uitsluitend vertaald worden naar economische factoren. De natuur wordt nu in de visie als een economische factor benaderd. Maar natuur heeft een intrinsieke waarde, zoals ook aangegeven in de Omgevingswet en ook in deze visie in paragraaf 1.2. Natuur is een absolute voorwaarde voor een gezonde leefomgeving. Zonder een gezonde ecologie is er straks geen economie meer. Maar in deze visie is er weinig aandacht voor herstel van deze intrinsieke waarde. De balans is al jaren doorgeslagen naar benutting. Bescherming is nu

hoognodig. Er moeten in navolging van het regiobeleid ook hier duidelijke grenzen gesteld worden aan vervuiling en belasting door landbouw, verkeer en bedrijvigheid, maar evenzogoed ook aan de recreatieve druk op natuur. Het is absoluut noodzakelijk toe te werken naar een beter evenwicht tussen benutting en bescherming van de natuur.

- 8.1 Wij pleiten voor heldere omschrijving van de natuurgebieden, waardoor daaronder niet alleen de natuurgebieden met een Natura-2000 status vallen, maar ook gebieden van het Natuurnetwerk Nederland, het Natuurnetwerk Brabant en andere gebieden die in de gemeente de titel natuurgebied verdienen.
- 8.2 Bescherming van Natura 2000 gebieden met een beschermde status mag niet leiden tot minder aandacht voor andere natuur zonder deze status. Natuur is méér dan de som der delen. De bescherming van natuur in brede zin geldt ook voor de uitsluiting van natuurgebieden als locaties voor opwekking van energie
- 8.3 Daarnaast missen we de beschrijving van en inzet op bescherming en herstel van natuur buiten deze gebieden, inclusief de teruglopende biodiversiteit, zowel in het landelijk gebied als in en om de dorpen
- 8.4 Wij pleiten voor sterke vermindering van belastende emissies die een bedreiging vormen voor natuurgebieden en die het herstel belemmeren. We pleiten voor een aanpak direct aan de bron in de vorm van inzet op indammen van de emissies en als dat niet tot aantoonbaar resultaat leidt maatregelen treffen om het inperken van de activiteiten die de emissie veroorzaken te realiseren.
- 8.5 Wij zijn voor vermindering van de recreatiedruk op de natuur door spreiding van de instappunten en de toegangen tot recreatieve routes en het vermijden van recreanten in kwetsbare delen van de natuur.

In de inleiding van de ontwerp omgevingsvisie (par. 1.2) wordt als adagium bij afweging van de balans tussen bescherming en benutting gesteld dat het bij de nieuwe afweging van keuzes gaat *om meerwaarde voor de duurzame kwaliteit van een gebied en de meerwaarde voor de gezondheid en het welbevinden van de inwoners. Dit vraagt om een andere werk- en denkwijze van onze gemeente, maar ook van andere overheden, burgers en bedrijven.*

De vraag die hierbij opkomt is

- welke waarden voor een gebied in acht genomen worden en
- op wiens advies er beslist wordt
- welk gewicht die meerwaarde(n) in de schaal leggen.

- 8.6 Wij stellen voor om de nog in te stellen Omgevingstafel te vragen een advies aan de raad uit te brengen over het waardenscala dat van belang is om rekening mee te houden en wij adviseren in ieder geval de GGD te raadplegen als het gaat om inwegen van mogelijke positieve of negatieve gezondheidseffecten en daarbij, zoals in de wet voorgeschreven, het voorzorgsbeginsel in acht te nemen.

Er bestaat een spanningsveld tussen inbreiden en uitbreiden. In het ontwerp komt dit in het kader van wonen aan bod, met name in paragraaf 5.2.2. De gemeente wil voldoende en passende

woonruimte realiseren om de eigen groei van de dorpen te kunnen opvangen. Maar onze dorpen hebben ook een opgave om bij te dragen aan de regionale woningbehoefte vanwege de groeisput van de Brainport regio, en de nationale behoefte aan huisvesting van arbeidsmigranten en statushouders. Om ruimte te creëren voor nieuwe woningen wil men echter pas uitbreiden met nieuwe wijken aan de rand van een dorp als de mogelijkheden van inbreiding in de dorpen zelf uitgeput zijn. En daarbij houdt men mondigesmaat ook rekening met creëren van woonruimte in vrijkomende boerderijen in het landelijk gebied bij de dorpen.

Uitbreiden gaat ten koste van het bestaande landschap. Met inbreiden bedoelt men onder andere het hergebruik van bestaande gebouwen, maar ook het bebouwen van lege plekken in het dorp. En juist op dat laatste punt kan dit woningbouwbeleid gaan wringen. Want het gaat ook de verkeerde kant op met ons klimaat. Daardoor krijgen we in onze bebouwde omgeving steeds meer last van hitte-stress. En we weten ons ook geen raad met het regenwater van de steeds fellere plensbuien. Inbreiden door middel van volbouwen leidt tot meer verstening en meer vraag naar parkeerplaatsen in de bebouwde kom. Daardoor blijft er steeds minder ruimte over voor groen. Terwijl groen juist zorgt voor verkoeling en waterbuffering. En dat groen is ook hard nodig om te zorgen voor schone lucht en om de teruggang van de biodiversiteit, ook binnen de bebouwde kom, te stoppen.

8.7 Geef bij de inplanning van nieuwe woonruimten binnen de gemeente voorrang aan hergebruik van bestaande bebouwing of bebouwde ruimte, zowel binnen als buiten de bebouwde kom op vrijkomende agrarische bedrijven. Waarborg daarbij dat in ieder geval bestaande bomen zoveel mogelijk gespaard worden en combineer nieuwe woonruimte met robuust groen.

In het kader van transformatie en inbreiding wordt in par. 5.2.2 de ‘Ruimte voor Ruimte-regeling’ aangehaald. Er is groeiende kritiek op deze regeling omdat hierdoor dorpen stukje bij beetje met grote villa’s aan elkaar gebreed worden.

8.8 Wij zijn eerder voorstander van hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor het realiseren van woonruimte in ruil voor het inleveren van dierrechten in combinatie met aanleg van robuuste natuur.

Op de diverse kaarten worden provinciale gebieden aangeduid waar “*verstedelijking afweegbaar*” is. Projectontwikkelaars kopen nu al grond in deze gebieden. Een dergelijke verstedelijking vraagt ook om uitbreiding van de infrastructuur en staat haaks op eerder in deze visie genoemde doelstellingen zoals eigenheid, biodiversiteit en landelijkheid. Hierdoor wordt de druk op de natuur vergroot

8.9 Ga het gesprek aan met de provincie over de onwenselijkheid van dergelijke claims van bovenaf en kom zelf met alternatieven die hier wel passen.

9 Benutting natuurlijke mogelijkheden

paragraaf 5.3.3

Bij het herstellen van de balans tussen bescherming en benutting, kan de natuur ook zelf bijdragen aan oplossingen. In de visie wordt geattendeerd op mogelijkheden voor functie-combinatie in het landelijk gebied.

9.1 Wij denken daarbij echter niet alleen aan stimuleren van de transitie naar natuur-inclusieve landbouw en bevorderen van lokaal grondgebonden kringlooplandbouw of biologische landbouw, maar ook aan vastleggen van CO₂ door aanplant van bomen, door bevorderen van

teelt en gebruik van inlands bouwhout en teelt en productie van andere bio-based (bouw)materialen.

- 9.2** Bovendien pleiten we voor een combinatie van vasthouden van regenwater door aanleg van nieuwe vennen, herstel van oude vennen of uitbreiding van bestaande vennen voor waterberging in combinatie met daarin met de zon meedraaiende drijvende zonnepanelen.

10 Handhaving

bijlage IV en V

De omgevingsvisie bevat veel mooie doelen. Soms zijn die te realiseren met beleidskeuzes. Soms is aanvullende budget nodig. Om de duurzaamheid van beleid te waarborgen is echter ook handhaving nodig. En op dat vlak constateren we al jaren dat in de praktijk de handhaving chronisch tekortschiet. En ook in deze ontwerp omgevingsvisie wordt de handhaving stiefmoederlijk bedeed. Er wordt regelmatig melding gemaakt van monitoring en het inzetten op vergroten van de meldingsbereidheid wordt ook genoemd, maar het verzoek om meer handhaving vanuit de inbreng van de ketenpartners wordt niet gehonoreerd.

- 10.1** Een van de fundamenteën onder de Omgevingswet is het beginsel dat de vervuiler betaalt. Neem dit ook ten aanzien van handhaving als uitgangspunt op in de visie en werk het verder uit in de Verordening zodat naast de kosten van herstel van de schade of compensatie ook de kosten van handhaving door de vervuiler betaald worden. Dat werkt curatief en preventief.

De omgevingsdiensten adviseren de gemeente bij veel vergunningen die verleend worden aan bedrijven die overlast veroorzaken voor omwonenden of de natuur en het milieu belasten. Diezelfde omgevingsdiensten moeten daarna de klachten daarover behandelen en handhavend optreden.

- 10.2** Wij pleiten voor een scheiding van advisering bij het verlenen van vergunningen, de klachtenafhandeling en het handhavend optreden.

11 Vereenvoudiging van regelgeving – een nieuwe sturingsfilosofie par. 1.2, 7,2

Een van de belangrijkste uitgangspunten achter de Omgevingswet is de vereenvoudiging van de regelgeving. In de ontwerp omgevingsvisie wordt dit benoemd als: 'Er zijn straks minder regels die meer overzichtelijk zijn en er is meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk'. Hierbij wordt ook verwezen naar de vernieuwing van de sturingsfilosofie die daarbij hoort en wordt gesteld dat dit vraagt om een andere werk- en denkwijze van onze gemeente, maar ook van andere overheden, burgers en bedrijven. In paragraaf 7.2 wordt een concrete serie doelstellingen bij de vernieuwing van de bestuurscultuur benoemd.

Het IVN heeft in het voorjaar een brief hierover met een aantal verbetervoorstellen aan het college en de raad geschreven die nog steeds niet geagendeerd is in de raad en waarop nog steeds geen reactie van de gemeente is ontvangen. Het is goed te zien dat een deel van de aandachtspunten uit onze brief correspondeert met de aandachtspunten uit de visie. We kunnen in het kader van de voorgenomen bestuurlijke vernieuwing echter niet goed plaatsen dat onze brief hierover nog steeds niet in behandeling is genomen. We voegen onze brief toe als bijlage en verzoeken u de tien verbetervoorstellen daarin te beschouwen als onderdeel van deze reactie en deze alsnog te bespreken bij de behandeling van de reacties op de ontwerp omgevingsvisie

11.1 Bijlage 1 Verbeterpunten bestuurscultuur

Ten aanzien van de vereenvoudiging van de regelgeving willen we er één punt exemplarisch uitlichten: de kapvergunning.

In de ontwerp omgevingsvisie staat nu in paragraaf 5.3.3. *“het kappen van bomen zo veel mogelijk voorkomen door strengere eisen te stellen aan een kapvergunning, en na eventuele kap, een lokale herplantplicht te hanteren.”*

De kapvergunning werd in het raadsvoorstel **‘aanpak realiseren gebiedsdekkend omgevingsplan’** van februari / maart 2021 herhaaldelijk als voorbeeld genoemd, waarbij ook de vereenvoudiging expliciet aan de orde kwam en toepasbare begrijpelijke regels in het vooruitzicht gesteld werden.

Als voorbereiding op het omgevingsplan is door de gemeente ook de Verordening fysieke leefomgeving Heeze-Leende vastgesteld. Maar de regelingen rondom het kappen van bomen werden er daar niet inzichtelijker op. Op onderdelen werd het zelfs onduidelijker. Dergelijke regelingen zullen aan de orde komen als de eerste stap van de uitwerking van de omgevingsvisie naar een omgevingsplan gezet wordt voor de kom van Sterksel. Maar nu is het van belang in de visie het uitgangspunt daarbij helder te formuleren. Want het is nu een complex geheel. Ook omdat voor bomen buiten de bebouwde kom in bepaalde gevallen de provinciale regeling geldt. Bovendien is de lijst met beschermde bomen, waar de huidige gemeentelijke regeling naar verwijst, verre van compleet en fors achterhaald.

Daar komt bij dat het huidige aanvraagformulier voor een kapvergunning ingewikkeld is en veel overbodige vragen bevat. Dat komt omdat het gestandaardiseerd is voor alle omgevingsaanvragen. Maar dat is gebeurd vanuit het perspectief van vereenvoudiging voor de gemeente: er is één formulier voor alle aanvragen. Voor de burger is het er daarmee zeker niet eenvoudiger op geworden. Hij moet zich door tal van vragen en opties heen worstelen die niet relevant zijn voor de aanvraag van een simpele kapvergunning. Het zal u niet verbazen dat velen halverwege het formulier de moed verliezen en tot de slotsom komen dat ze vast geen kapvergunning nodig zullen hebben. Een conclusie waarin ze in een aantal gevallen ondersteund worden door de man-met-de-zaag, die zijn klus graag betitelt als ‘achterstallig onderhoud’.

11.2 Maak serieus werk van de vermindering van het aantal regels, van de inhoudelijke vereenvoudiging, de begrijpelijkheid van het taalgebruik, de gebruiksvriendelijkheid van formulieren en de verkorting van de doorlooptijd van procedures.

11.3 Zet in op een stevige bewustwordingscampagne voor het belang van bomen voor ons leefklimaat, en zorg voor voldoende capaciteit om adequaat te handhaven en pas de regelgeving zo aan dat een herplantplicht die opgelegd wordt niet correspondeert met de economische maar met de ecologische waarden en de omgevingswaarden van een gekapte boom.

12 Brainport

diverse paragrafen

De voormalige rol van Philips als dominante sturende factor in de regio lijkt overgenomen te worden door ASML c.q. de Brainport als collectief

De levendige, karakteristieke dorpen in Heeze-Leende bieden een aantrekkelijk woonklimaat voor mensen die in de Brainportregio werken. Daarnaast is Heeze-Leende een natuurrijk en recreatief

uitloopgebied. We zijn als het ware ‘de groene achtertuin’ van de Brainport. Dit versterkt natuurlijk ook dat aantrekkelijke woonklimaat. Par. 2.5

De ongebreidelde groei van Brainport, elders betiteld als een schaa sprong, legt druk op de woningmarkt, zorgt voor drukte op ons wegennet en al onze verbindingen en verhoogt de recreatiedruk op onze natuur en binnenkort mogelijk ook de druk op ons landschap door de toenemende vraag naar energie in de Brainport.

We moeten onze kip met gouden eieren, onze rijke natuur, niet opofferen voor de groeistuipen van Brainport. De natuur heeft een autonome waarde die via recreatie en toerisme niet ondergeschikt gemaakt moet worden aan economische belangen.

12.1 Wij pleiten voor het zorgvuldige meewegen van de waarden van natuur en landschap bij aanleg van wegen, snelfietspaden dwars door de natuur, verharding en verlichting van zandwegen en van half verharde wegen en ommetjes, én bij de aanleg van voorzieningen voor opwekken en opslag van energie. We willen er ook voor pleiten als gemeente alternatieven in te brengen in het regio-overleg om de mobiliteitsdruk te verlagen, zoals OV, bedrijfsbussen, carpoolen, thuiswerken, e.d.

Realisatie van een aantal ambities in deze omgevingsvisie zal resulteren in toename van druk op de natuur. Zonder uitputtend te willen zijn noem ik er een zoals de aanleg van de centrale as langs de Groote Aa en de aanleg van struinnatuur langs deze beek. Dit is een bedreiging voor de natuur en de bemoeilijkt het realiseren van de doelen van het waterschap op het gebied van her-meandering en waterberging. Ook het ‘leisure landschap’ zoals beoogd is aantrekkelijk vanuit economisch perspectief voor recreanten maar niet gunstig voor ontwikkeling van de natuur.

12.2 Het uitgangspunt bij keuzes “ja, mits” in plaats van “nee, tenzij” zoals verwoord in deze ontwerp omgevingsvisie staat haaks op de ambitie de natuur te beschermen en te versterken. Wij pleiten ervoor als het gaat om natuur altijd “nee, tenzij” als adagium te hanteren.

12.3 In alle gevallen waarbij natuur kwantitatief of kwalitatief moet inleveren voor mobiliteit of bedrijvigheid dient onderzoek naar kwetsbare soorten plaats te vinden en moet nabije compensatie gerealiseerd worden.

12.4 We willen dat het duurzaamheidsprincipe “niet afwentelen op de omgeving” of “niet afwentelen naar de toekomst” dat we voor Heeze-Leende hanteren ook omgekeerd toegepast wordt in overleg met de Brainportregio over regionale voorzieningen en faciliteiten, zoals de opwekking van energie.

12.5 Maak de zorgvuldigheid zoals verwoord in artikel. 1.7 van de Omgevingswet een vast ijkpunt voor gemeentelijke besluiten met mogelijk nadelige gevolgen voor de natuur. Dat wil zeggen probeer nadelen te voorkomen, als dat niet lukt probeer die nadelen te beperken of ongedaan te maken en als dat onvoldoende lukt: doe het dan niet

Dit geldt bijvoorbeeld ook voor wegen die natuurgebieden doorsnijden: combineer deze met ecoducten en/of wildpassages en stel op deze wegen een maximumsnelheid in van 60 km /uur

13 Omgevingsvisie als afwegingskader

hoofdstuk 7

We hebben hiervoor aangegeven dat de ‘relatieve ambities’ zoals weergegeven in de spinnenwebben en de ‘relatieve waarden’ op het milieumengpaneel onvoldoende duidelijkheid bieden als criteria voor een afwegingskader. In hoofdstuk 7 wordt aangegeven dat bij de afweging van initiatieven nog andere randvoorwaarden gelden:

Wij hanteren hierbij de ‘ja, mits - benadering’. Dit houdt in dat wij medewerking willen verlenen aan initiatieven, mits er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- *Er is draagvlak bij omwonenden waarop het initiatief effect kan hebben, en er is draagvlak bij organisaties die eventueel belang hebben bij of wiens belang geschaad kan worden door het initiatief.*
- *Het initiatief levert een bijdrage aan de versterking van de ruimtelijke waarden van het landschap en de dorpen of, als dat niet kan, via fysieke compensatie elders in de nabijheid. In de dorpen moet het bovendien bijdragen aan de kwaliteiten van de sociale leefomgeving.*

Wij vinden deze voorwaarden wel erg zwart-wit gesteld. Want dit zou in de praktijk kunnen betekenen dat omwonenden zoiets als een vetorecht hebben.

13.1 Verbetervoorstel:

Wij hanteren hierbij de ‘ja, mits - benadering’. Dit houdt in dat wij medewerking willen verlenen aan initiatieven, mits er wordt voldaan aan de voorwaarde dat de aanvrager in een rapportage:

- in de eerste plaats aangeeft hoeveel draagvlak er is bij omwonenden waarop het initiatief effect kan hebben, en hoeveel draagvlak er is bij organisaties die eventueel belang hebben bij of wiens belang geschaad kan worden door het initiatief.
- vervolgens aangeeft in hoeverre zijn initiatief een bijdrage levert aan de versterking van de ruimtelijke waarden van het landschap en de dorpen of, als dat niet kan, via fysieke compensatie elders in de nabijheid. In de dorpen moet het bovendien bijdragen aan de kwaliteiten van de sociale leefomgeving.

14 Energietransitie

We kunnen de zeven criteria waaraan initiatieven zoveel mogelijk moeten voldoen onderschrijven.

We attenderen u erop dat het toegevoegde punt

“Duurzame energieopwekking in de natuurgebieden: In en aangrenzend aan natuurgebieden zijn installaties voor energieopwekking (wind en zon) niet toegestaan.” blz. 57 enigszins kan gaan

wringen met het vijfde punt daarboven

bij voorkeur kleinschalig en goede landschappelijke inpassing in het landelijk gebied, in combinatie met bijvoorbeeld een agrarische, recreatieve of ecologische functie;

14.1 Verbetervoorstel: “Aangrenzend aan” schrappen.

Om overgangssituaties van landelijk gebied naar natuurgebied te creëren en dubbeldoeltoepassingen te bevorderen kunnen nabij natuurgebieden goed kleinschalige zonneveldjes worden aangelegd in combinatie met aanleg van natuur daaronder en daaromheen.

14.2 Onze eerste voorkeur blijft uitgaan naar verminderen van gebruik en inzetten op efficiënter gebruik van energie. Daarnaast pleiten wij voor combinaties van opwek en opslag van energie en warmte op bestaande gebouwen en bij infrastructuur, zo dicht mogelijk bij de gebruiker. Windmolens enkel langs infrastructuur en voor zonnevelden kleinschalige toepassingen in combinatie met andere niet belastende functies.

15. De puntjes op de diverse paragrafen

Ontstaansgeschiedenis par.2.2

Maar op verschillende plekken zijn restanten van steilwanden, holle wegen, hakbosjes, oude perceelafscheidingsen nog herkenbaar.

15.1 Weglaten.

We hebben in Heeze-Leende geen holle wegen of restanten daarvan

Sterksel par.2.3

De gemiddelde inwoner is relatief hoogopgeleid en werkt vaak in de gezondheidszorg, het onderwijs of bij technologische bedrijven in Eindhoven en omgeving.

15.2 Weglaten.

Bij andere dorpen wordt ook geen typering van de inwoners gegeven en het is nog de vraag of de eerste kwalificatie klopt als men alle inwoners meerekent.

Heezerenbosch par.2.3

- *Heezerenbosch is een los bebouwingslint dat vroeger met Ven, Kerkhof en Oudenmolen het oude Heeze vormde. Tegenwoordig is het ook een gebied van recreatieve waarde met de aanwezigheid van een grote camping.*

15.3 Weglaten.

De camping heeft geen recreatieve waarde

Groen en divers mozaïeklandschap par.2.4

We hebben een bijzonder mozaïeklandschap met een afwisseling van groot- en kleinschalige gebieden. De open, natuurlijke heidevelden, dichte (productie)bossen en karakteristieke dorpskernen zijn verweven met een divers landelijk gebied.

15.4 Verbeteren: We hebben een bijzonder mozaïeklandschap met een afwisseling van groot- en kleinschalige gebieden. Er zijn vorige eeuw veel productiebossen aangelegd in Heeze-Leende. Deze worden onder beheer van de eigenaren allemaal omgevormd tot gemengd

bos. De open, natuurrijke heidevelden, bossen en karakteristieke dorpskernen zijn verweven met een divers landelijk gebied

Natuurgebieden

par.2.4

De natuurgebieden hebben een belangrijke ecologische waarde en er komen dan ook verschillende bijzondere planten en dieren voor, waaronder enkele rode lijstsoorten.

15.5 Verbeteren: waaronder veel rode lijstsoorten

Ruimtelijke kwaliteit van het dorp

par.3.8

Verschillende plekken in onze gemeente kunnen een kwaliteitsimpuls gebruiken.

15.6 Bedenk creatieve alternatieven voor de druk op groen en natuur door de Brabantse Dag die plaats vindt door de bestuurlijke ontheffingen voor een aantal bouwplaatsen te midden van kwetsbare natuur en de belemmering ten aanzien van bomen langs de route.

Het idee om alternatieven te bedenken die een oplossing bieden voor de belemmering ten aanzien van groen langs routes geldt ook voor carnavalsoptochten.

Typering landschap

par. 5.3.1

De typering van het landschap in par. 5.3.1 lijkt een pleidooi voor behoud van de huidige status

“De open velden, de dichte bossen, het agrarische landschap, de karakteristieke dorpen, de beschermde natuurgebieden en de beekdalen vormen een eenheid die precies zo in verhouding is.”

15.7 Weglaten of verbeteren:

vormen een uitdaging om dit landschap waar nodig te herstellen en waar mogelijk te versterken

Oude stortplaatsen

par.5.4.3

Hier worden oude stortplaatsen genoemd als mogelijk locaties voor opwekking van energie.

15.8 verbetervoorstel:

We gaan oude stortplaatsen in het kader van streven naar versterking van kwaliteit van bodem en grondwater saneren.

Kaarten

diverse kaarten in de tekst

15.9 legenda toevoegen bij kaarten

Metropoolregio Eindhoven (MRE)

par.4.2.3

15.10 Dit paragraaf nummer en de paragraaftitel komt twee keer voor in de ontwerp omgevingsvisie.

Begrippenlijst

15.11 De begrippenlijst is onvolledig en onzorgvuldig.

16 onze inbreng in het proces

betreft par. 1.4, Bijlage IV en V

Er zijn in deze ontwerp omgevingsvisie bijlagen opgenomen met een, uiterst beknopte, samenvatting van de inbreng van ketenpartners in het ontstaansproces van deze visie. Wij hebben als IVN onze inbreng gedaan tijdens twee bijeenkomsten. Het IVN wordt echter niet als partij bij de ketenpartners genoemd in de tekst van paragraaf 1.4 van de visie, noch in de bijlagen of in de begrippenlijst. We hebben daarnaast ook nog een aanvullende schriftelijke inbreng gedaan, vanwege het feit, dat er voor de bijeenkomsten van ketenpartners te weinig tijd was ingeruimd.

Daarna hebben we aangeboden verbetervoorstellen aan te leveren bij de tekst van de concept-visie. Toen is ons echter door de gemeente te kennen gegeven dat daarvoor in het proces geen ruimte was en dat we konden reageren bij de ter-inzage-legging. Wij vinden dat de gemeente niet erg zorgvuldig is omgegaan met onze inbreng.

16.1 Neem ook het IVN op als ketenpartner in deze omgevingsvisie

16.2 Ons voorstel is om bij een verbeterde versie van deze ontwerp visie, zoals ook in andere gemeenten gebruikelijk, een beknopte verantwoording te geven van de reacties en verbetervoorstellen met daarbij óf en hoe ze verwerkt zijn en waarom.

BIJLAGE 1

NAAR MEER VERTROUWEN & BETERE SAMENWERKING

10 verbeterpunten voor de bestuursperiode 2022-2026

We hebben goede herinneringen. Maar ook slechte ervaringen. We pleiten ervoor dat er in Heeze-Leende meer ingezet wordt op vertrouwen en samenwerking. In deze nieuwe bestuursperiode biedt de invoering van de Omgevingswet daarvoor de ideale kans. Een vernieuwing van de bestuurscultuur sluit goed aan bij de in deze wet beoogde participatie. Verbeter de samenwerking, waardoor vertrouwen kan groeien. We willen niet negatief focussen op minpunten, maar we richten ons liever positief op verbeterpunten. En wij vertrouwen erop dat een nieuw college en een nieuwe raad hier écht werk van maken.

Naar een open relatie en betekenisvolle communicatie

1 Maak alle bijeenkomsten met raadsleden openbaar en geef inwoners, lokale bedrijven en organisaties bij elke gelegenheid bij alle agendapunten de kans om hun bijdrage te leveren.

Naar herstel van vertrouwen

2 Bouw aan herstel van wederzijds vertrouwen in de relatie met inwoners, lokale bedrijven en organisaties door in te zetten op inzichtelijke, toegankelijke en adequate informatie bij agenda's, notulen, besluitenlijsten, vergunningen en aanvragen daarvoor.

Naar betere samenwerking

3 Vraag in eerste instantie inwoners, lokale bedrijven en organisaties om samen met de eigen medewerkers hun expertise en denkkraft in te zetten voor ontwikkeling van nieuw beleid in plaats van bureaus in te schakelen. Benut het vrijkomende budget voor facilitering, begeleiding en ondersteuning van dit proces. En schakel pas externe expertise in, als helder is dat we er samen niet uit komen.

Naar een volwaardige participatie

4 Geef heldere spelregels met richtlijnen voor de rapportage aan de raad voor de organisatie door een initiatiefnemer van de dialoog met omwonenden, omliggende bedrijven en belanghebbende organisaties.

Naar vermindering van de regeldichtheid

5 Maak serieus werk van de vermindering van het aantal regels, van de inhoudelijke vereenvoudiging, de begrijpelijkheid van het taalgebruik, de gebruikersvriendelijkheid van formulieren en de verkorting van de doorlooptijd van procedures.

Naar mogelijkheden voor maatwerk

6 Zet in op richtinggevend beleid op hoofdlijnen en benoem daarbij heldere kaders, criteria en de bandbreedte van normen die bij afwegingen gehanteerd zullen worden met het oog op het mogelijk maken van maatwerk.

Naar heldere prioriteiten

7 Maak duidelijk dat bij afwegingen en keuzes in alle gevallen het meeste gewicht wordt toegekend aan gezondheid, veiligheid, welbevinden, duurzaamheid en biodiversiteit.

Naar een dienstverlenende houding

8 Investeer binnenshuis in de omslag van een verkokerde op regels gerichte ambtelijke bureaucratie naar een op dienstverlening gerichte dynamische organisatie van samenwerkende voortrekkers, gidsen en coaches.

Naar nabije service en ondersteuning

9 Stel voor elke kern een vaste medewerker aan die als gids geraadpleegd kan worden en die inwoners, lokale bedrijven en organisaties met vragen, problemen en plannen wegwijs maakt in de regelingen en ondersteuning biedt bij het doorlopen van procedures.

Naar een lerende organisatie

10 Reserveer structureel ruimte in alle agenda's om met alle betrokkenen dit ontwikkelingsproces periodiek te evalueren, eventuele tekortkomingen te ondervangen en mogelijke verbeteringen door te voeren.